قارئین سی گزارش اے کہ اس آن لائن اخبار دی ترسیل سوشل میڈیا تے کرُن

لے کے ناں میں سوہنڑے رب دا کراں کلام بیان (القرآن)

WEEKLY HINDKOWAN PESHAWAR

مدیر: محمد نعمان قیوم پشور

ہفت روزہ

بیورو چیف، اسلام آباد
محمد ضیاء الدین

ہندکوان

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپڑیں والا پہلا ہندکو ہفت روزہ اخبار

پاکستان دی ہندآریائی زباناں ہندکو، پنجابی، سرائیکی، گوجری، سندھی، پہاڑی تے دیگر زباناں دا اخبار

جلد: 7 | جمعۃ المبارک 27 ستمبر 2024 | شمارہ: 339

hindkowanweekly@gmail.com

گندھارا ہندکو اکیڈمی مالی مشکلات دا شکار

تحقیقی سرگرمیاں متاثر ہوڑیں داخدشہ، وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا دی طرف سی 20 لکھ روپے دی خصوصی گرانٹ دی منظوری دے باوجود محکمہ اعلیٰ تعلیم خیبر پختونخوا دی طرف سی فنڈز جاری نہ کرنا باعث تشویش اے

وزیر اعلیٰ علی امین گنڈاپور محکمہ اعلیٰ تعلیم نُوں ہدایات جاری کرُن کہ اوہ گندھارا ہندکو اکیڈمی نُوں فنڈز فراہم کرے تا کہ اکیڈمی دی تحقیقی سرگرمیاں متاثر نہ ہوُن، گندھارا ہندکو بورڈ دا مطالبہ

پشور (ہندکوان نیوز) گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور نُوں فنڈز دی کمی دے باعث تحقیقی سرگرمیاں نُوں نقصان پہنچ رہیں دا خدشہ پیدا ہو گیا وے۔ وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا سردار علی امین گنڈاپور دی طرف سی 20 لکھ روپے دی خصوصی گرانٹ دی منظوری دے باوجود محکمہ اعلیٰ تعلیم خیبر پختونخوا دی طرف سی فنڈز جاری نہ کرنا باعث تشویش اے۔ اناں خیالات دا اظہار ہندکو زبان دے شعراء تے ادباء نے گندھارا ہندکو بورڈ پشاور دے مرکزی دفتر اچ منعقدہ اک اجلاس اچ کیتا۔ اُناں نے مالی وسائل دی عدم دستیابی تے تشویش دا اظہار کردے ہوئے کہیا کہ اگر اس مسئلے تے توجہ نہ دتی گئی تا اکیڈمی تورولی سمیت دیگر علاقائی زباناں دی ترقی وَسے بی کم پئی کر دی اے۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی 7 حالی ہندکو کانفرنساں، 9 علاقائی زباناں دی کانفرنساں دے کامیاب انعقاد سمیت مختلف شہراں اچ ورکشاپاں تے تقریبات دا کامیاب انعقاد کر چکی اے جناں نُوں نہ صرف علاقائی بلکہ قومی تے تین الاقوامی سطح تے بی سراہیا گیا وے رَے اس دے باوجود ہندکو اکیڈمی نُوں خیبر پختونخوا حکومت نے گزشتہ سال سالانہ گرانٹ دی منظوری دتی مگر محکمہ تعلیم خیبر پختونخوا نے کئی مہینے گزرنے دے باوجود رقم جاری نی کیتی۔ اُناں نے وزیر اعلیٰ سی اپیل کیتی کہ اوہ محکمہ اعلیٰ تعلیم نُوں ہدایات جاری کرُن کہ اوہ گندھارا ہندکو اکیڈمی نُوں فنڈز جاری کرے تا کہ اکیڈمی دی تحقیقی سرگرمیاں متاثر نہ ہوُن۔

دی تحقیقی سرگرمیاں نُوں نقصان پہنچڑیں دا خدشہ وے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین نے اس موقع تے کہیا کہ ہندکو خیبر پختونخوا دی دوسری تے ملک دی چھیویں وڈی زبان اے تے گندھارا ہندکو اکیڈمی گزشتہ 9 سالاں سی نہ صرف ہندکو بلکہ سرائیکی، کھوار، کوہستانی، ہندکو زبان دے شاعر، ادیب، محقق تے ادبی شخصیات دے نال نال سیرت الٰہیؐ دے حوالے نال مختلف زباناں دی کتاباں دے بہترین مصنفین نُوں بی دعوت دتی گئی ائی۔ تقریب اچ چیئرمین سینیٹ یوسف رضا گیلانی، نائب وزیر اعظم محمد اسحاق ڈار، وفاقی وزیر مذہبی امور چوہدری سالک حسین، گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی تے دیگر اعلیٰ شخصیات نے خصوصی طور تے شرکت کیتی تے حضور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم دی زندگی تے اُناں دی تعلیمات تے روشنی پائی۔ اس موقع تے وفاقی وزیر چوہدری سالک حسین تے نائب وزیر اعظم محمد اسحاق ڈار نے مختلف کیٹیگریاں اچ اج کتاباں دے مصنفین نُوں سرٹیفکیٹس، شیلڈاں تے نقد انعامات سی نوازا۔ یاد رہے کہ فصیحہ ضیاء دی کتاب ''خاتم النبیینؐ'' اس لحاظ نال بی اہم اے کہ کسی تریمت دی ہندکو زبان اچ اے پہلی کاوش اے۔

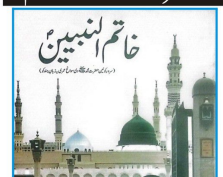

فصیحہ ضیاء دی ہندکو کتاب ''خاتم النبیینؐ'' نُوں قومی ایوارڈ سی نوازا گیا

وفاقی وزیر برائے مذہبی امور چوہدری سالک نے مصنفہ نُوں خصوصی شیلڈ، سرٹیفکیٹ تے نقد انعام دتا

سرحد چیمبر دے انتخابات بزنس مین فورم نے میدان مار لتا

کارپوریٹ دی ساری 10 نشستاں تے الیاس بلور گروپ کامیاب، سرحد بزنس الائنس اک نشست بی حاصل نہ کر سکا

ایسوسی ایٹ امیدواراں دے ووٹاں دی گنتی دا عمل دیر تک جاری رہیا، عباس فہد عظیم نے 258 ووٹ حاصل کیتے

گندھارا ہندکو بورڈ دے جملہ ممبران دی طرف سی ضیاء الحق سرحدی سمیت بزنس مین فورم گروپ نُوں مبارخ باد

پشور (ویب ڈیسک + ہندکوان نیوز) سرحد چیمبر آف کامرس اینڈ انڈسٹری پشاور دے انتخابات اچ بزنس مین فورم الیاس بلور گروپ نے کارپوریٹ دی ساری 10 نشستاں جیت کے میدان مار لتا، ایسوسی ایٹ دی 10 سیٹاں تے گنتی داعمل رات دیر تک جاری رہیا، چیمبر انتخابات اچ 3 گروپ مد مقابل آئے اناں اچ بزنس مین فورم (الیاس بلور) سرحد بزنس الائنس (حاجی غلام علی) تے پاکستان بزنس کمیونٹی (شرافت علی مبارک) شامل آئے۔ تاہم اصل مقابلہ الیاس بلور تے حاجی غلام علی گروپاں دے درمیان ایا۔ کارپوریٹ دے نتائج دے مطابق بزنس مین فورم دے سارے امیدواراں نے کامیابی حاصل کیتی۔ اناں اچ عباس فہد عظیم نے 258، جنید الطاف 256، آفتاب اقبال 249، حسن زاہد ین 247، فضل مقیم خان 242، عدنان ناصر 238، اشفاق احمد 231، سجاد ظہیر 230، ضیاء الحق سرحدی 227 تے صابر احمد بنگش نے 224 ووٹ حاصل کیتے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جملہ اراکین دی طرف سی گندھارا ہندکو بورڈ دے ایگزیکٹو ممبر ضیاء الحق سرحدی تے بزنس مین فورم ول دی گہرائیاں نال مبارخ باد پیش کیتی گئی۔

ایبٹ آباد، یوسف خیبر پختونخوا دی کمیونیکشن ریسپانس ٹیم آفیسر اللہ رکھی ڈپٹی ڈی ایچ او ڈاکٹر شہزاد اقبال انسداد پولیو مہم دی آگاہی تقریب توں خطاب کردے پئے ہن

گندھارا ہندکو اکیڈمی دے 391 ویں ہفتہ وار عمومی انتظامی اجلاس دا انعقاد

صدارت گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹیو کمیٹی محمد ضیاء الدین نے کیتی، تحقیق، تخلیق تے ترویج سمیت مختلف امور تے گہل کتھ

پشور (ہندکوان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ پشاور دے تحت، گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دا عمومی انتظامی اجلاس نمبر 392 گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دے ڈاکٹر ظہور احمد اعوان کانفرنس روم اچ 23 ستمبر پیر دے دن منعقد ہویا۔ جس دی صدارت گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دے چیف ایگزیکٹیو کمیٹی محمد ضیاء الدین نے کیتی۔ اجلاس اچ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے سٹاف ممبران نے شرکت کیتی۔ اس موقع تے تحقیق، تخلیق تے ترویج سمیت دیگر امور تے بی گہل کتھ کیتی گئی تے متعدد فیصلے بی کیتے گئے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین نے سٹاف ممبران نُوں ہدایت دتی کہ گندھارا ہندکو بورڈ دے زیر اہتمام شائع ہوڑیں والے رسالیاں نے تحقیق تے ترویج کیتا جاوے، اس دے علاوہ اُناں نے ریسرچ دے حوالے نال کماں نُوں ترتیبی بنیاداں تے مکمل کرنے تے بی زور دتا۔

پشور، گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹیو کمیٹی محمد ضیاء الدین گندھارا دے ہفتہ وار عمومی انتظامی اجلاس دی صدارت پئے کر دین

پٹرولیم مصنوعات دی قیمتاں اچ مزید کمی دا امکان

30 ستمبر نُوں پٹرول، ڈیزل تے مٹی دے تیل دی قیمت اچ نمایاں کمی دا اعلان ہوسی

اسلام آباد (ویب ڈیسک) ملک اچ مسلسل پنجویں وار پٹرولیم مصنوعات، پٹرول تے ہائی سپیڈ ڈیزل دی قیمتاں اچ کم اکتوبر دی 30 دا امکان اے۔ 30 ستمبر دی رات پٹرول، ڈیزل تے کیروسین آئل دی قیمت اچ نمایاں کمی ہوڑیں دی اعلیٰ ترین سرکاری سطح تے تصدیق ہوگئی۔ وفاقی وزیر خزانہ محمد اورنگزیب نے بتیا وے کہ افراط زر اچ نمایاں کمی دے بعد ہوڑا افراط زر سنگل ڈیجٹ تے آ گئی اے جس دے سبب پٹرولیم مصنوعات دی قیمتاں اچ نمایاں کمی ہوگئی۔

''گندھارا نیوز'' دے 9 ویں شمارے تے کم جاری

پشور (ہندکوان نیوز) تحقیق، تخلیق تے ترویج دے بنیادی اصولاں تے عملدرآمد کردے ہوئے گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی ہندکو سمیت پاکستان اچ بولی جانڑیں ولی دیگر زباناں دے فروغ وَسے بھرپور کوششاں کردے پئین۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت انگریزی زبان دے آن لائن نیوز لیٹر ''گندھارا نیوز'' دے 8 کامیاب شمارے شائع ہوڑیں دے بعد 9 ویں شمارے تے بی کم دا آغاز کرتا گیا۔ مذکورہ سالہ 4 صفحات تے مشتمل اے، جس اچ گندھارا ہندکو بورڈ تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دی کارکردگی دی خبراں تے تصویراں نُوں شامل کیتیا گیا وے۔

مہنگائی، بیروزگاری دی وجہ نال ذہنی بیماریاں ودھ گئیاں

پشور سمیت صوبہ پہراچ دل دہلا دیڑیں ولے واقعات، ذہنی دباؤ دا شکار افراد دی خودکشیاں اچ اضافہ

پشور (ویب ڈیسک) ملک پہرد ی طراں صوبائی دارالحکومت پشور اچ بی مہنگائی، بیروزگاری، ابتر معاشی صورتحال دے باعث ذہنی و نفسیاتی بیماریاں تے کہریلو ناچاقیاں سنگین صورتحال اختیار کر گئیاں۔ پشور سمیت صوبے پہراچ 8 مہینیاں دے دوران دل دہلا دیڑیں ولے واقعات رونما ہوئے، ذہنی دباؤ دا شکار افراد دی طرف سی خودکشیاں دے واقعات اچ اضافہ ہو گیا وے جناں اچ غریب تے غیر تعلیم یافتہ افراد دے نال نال تاجر، سرکاری ملازمین تے پرائیویٹ اداریاں دے ملازمین بی شامل اُن۔

پشور، ہمدرد پاکستان دی چیئرپرسن محترمہ سعدیہ راشد پشاور صدر اچ نویں ڈیجیٹل ہمدرد مطب دا افتتاح کردی پئیاں

خصوصی اشاعت

عشق مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم

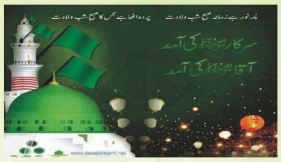

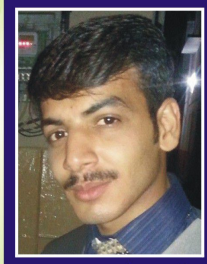

تحریر: علی اویس خیال

لوح بھی تو قلم بھی تو تیرا وجود الکتاب
گنبد آبگینہ رنگ تیرے محیط میں حباب

نگاہ عشق و مستی میں وہی اول وہی آخر
وہی قرآں وہی فرقاں وہی یٰسیں وہی طٰہٰ

جیہڑے حالات وگڑ دے پئین وت اسراں نہ ہوندا۔ تُسی اسلام تے مسلمان دی تاریخ ٹپک دے دیکھ سک دے او کہ صحابہ کرام رضوان اللہ اجمعین دے دور اُچ تے کافی زیادہ مسئلے تے مسائل ایئے بَرے اللہ تعالیٰ نے اُناں نوں استقامت نصیب فرمائی۔ تے وت اُناں دی خدمات تے قربانیاں نوں سراہیا ہی، صحابہ دے اندر جیہڑا جذبہ ایمانی ایا اُس دی جڑ اللہ تے اُس دے رسول نال محبت ائی کیوں کہ صحابہ کرام رضوان اللہ اجمعین دی نظر صرف وصرف اللہ تے اُس دے رسول دی محبت تے مرکوز ائی۔ عالم اے ایا کہ صحابہ کرام محبوبِ کبریا نال اتنی محبت کردے ائے کہ اوہ آپڑے پیراں اچ پواڑیں جائیں ولے چیلاں اچ بی حضورؐ نال اختلاف کرنا گمراہی تے بے ایمانی دی علامت سمجھ دے ائے اِی نبوی دی پیروی تے اُس نال محبت دی ضرورت مینگی۔ اجئی گلاں سُنو کے حیرت ہوندی اے کہ اللہ تعالیٰ آپڑے کلام اُچ سینکڑاں مقامات تے آپڑے محبوب دی پیروی کرنے دا حکم تے اُس نال محبت کرنے دا حکم دیندا وے، ارشاد باری تعالیٰ وے

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِيْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ

(اے محبوب) تُسی فرماؤ (اُناں نوں کہ) اگر تُسی واقعی محبت کردے او اللہ نال تے میری پیروی کرو۔ (تد) محبت فرمائیں لگ سی تو اڈے نال اللہ) پارہ ۳، سورہ الاعمران، آیت ۳۱)۔

مفسرین لکھدین کہ اللہ تعالیٰ دی رضا حاصل کرنے دا وسیلہ آپ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم دی محبت اے۔ جس نے اج کل دے اس جدید، حیرت انگیز تے وغریب دور اُچ آئے دن جتنے فتنہ، تے اختلافات ودھ دے پئین یا پیدا ہوندے پئین، اے سب اللہ تے دے کلام سی دُوری تے دین اسلام دے بارے اچ خود ساختہ یا تلاوت دے نال نال سچا عشق مصطفیٰ ناپیدہ ہونڑیں دی وجہ نال پیدا ہوندے پئین۔ کیوں کہ اج کل لوکاں دے دلاں چو محبوبِ کبریا ﷺ دی محبت رفع ہوندی جاندی پئی ایک کیوں کہ اگر محبت ہوندی تے سچی ہوندی تے اج کل اے

وسے تُسی دیکھو کہ اج اُناں دا مقام کتنا اُجاوے۔ قارئین کرام حضرت محمد مصطفیٰ احمد مجتبیٰ صلی اللہ علیہ وآلہ واصحابہ وسلم دی اطاعت، محبت تے عشق نہ صرف دین اسلام دی اساس تے بنیاد اے بلکہ میں سمجھنا واں کہ سارے عالمین وسے رحمت بنڑاں کے بھیجے گئے اللہ تعالیٰ دے اس آخری نبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم دے نال محبت انسان دے دل نوں اللہ دی محبت نال اُجاگر کردی اے۔ بَرے اج اپنے فتنہ انگیز لوک پیدا ہو چکے ؤن کہ لوکاں دے دلاں چو آقائے نامدار دی محبت مٹانڑیں دے چکراں اچ لگے ہوئین تے اے تحریکاں بڑی سرگرمی نال چلاندے پئین کہ سانوں صرف اللہ تے اُس دے کلام دی پیروی کرنی اے، اے سُنت عجیب تفرقہ اُس رسول اللہؐ، دی محبت دی مخالفت کردے ہوئے محبت دی دعویٰ کیتا تے اوہ کذاب ہے، کتاب اللہ دی تکذیب کر دی اے، حضرت حسن بصریؒ تے کئی دوئے بزرگ فرماندے ؤن کہ بعض لوکاں نے اللہ دے نال محبت دا دعویٰ کیتا ایا (جس راں کہ اج کل ہوندا پیا وے) اللہ تعالیٰ نے مندرجہ بالا آیت کریمہ نازل فرما کے اے بتا دتا ایا کہ اگر تُسی اس دعوے اچ سچے او تے میرے محبوب دی اتباع کرو۔

(تفسیر مظہری، جلد ۲، ص ۵۱۔ ضیاء القرآن، جلد ۱، ص ۲۲۲۔ تفسیر ابن کثیر جلد ۱، ص ۵۱۱)

حضرت صفیہ بنت حجیؓ سی روایت اے کہ ابو محذورہ

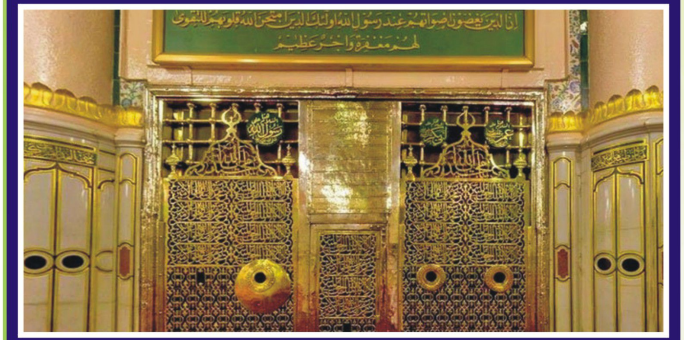

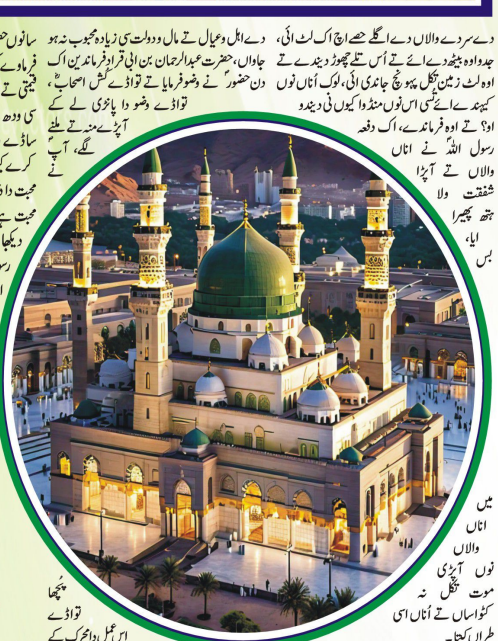

دے سر دے والاں دے اگلے حصے اچ اک لٹ ائی، جدوا وہ بیٹھ دے ائے تے اُس تلے چھوڑ دیندے تے اوہ لٹ زمین تکل پہونچ جاندی ائی، لوک اُناں نوں کیہندے ائے تُسی اس نوں منڈوا کیوں نی دیندو او؟ تے اوہ فرماندے، اک دفعہ رسول اللہؐ نے اناں والاں تے آپڑا شفقت ولا ہتھ پھیرا ایا، بس اوہ دن حضورؐ نے وضو فرمایا تے تواڈے کُش اصحابؓ، تواڈے وضو دا پانڑی لے کے آپڑے منہ تے ملنے لگے، آپؐ نے میں اناں والاں نوں آپڑی موت تکل نہ کٹواساں تے اُناں اسی طراں کیتا۔

(بخاری فی التاریخ الکبیر، جلد ۴، ص ۱۷۷، حدیث رقم: ۲۴۰۳)

خود آپ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ارشاد فرماندے ؤن کہ ''کوئی بندہ تواڈے چو اُس وخت تکل مومن نی ہو سکدا جد تکل کہ اُس نوں میرے نال (رسول اللہ دے نال) آپڑے ماں پیو تے اولاد تے باقی ساری شخصیتاں سی ودھ کے محبت نہ ہووے، اسی سلسلے اچ اک اور حدیث اے ملاحظہ فرماؤ، ''تواڈے اچ کوئی مومن نی ہو سکدا جد تکل میں اُس دے نزیک اُس دے اہل وعیال تے مال ودولت سی زیادہ محبوب نہ ہو جاواں، حضرت عبدالرحمان بن ابی قراد فرماندین اک دن حضورؐ نے وضو فرمایا تے تواڈے کُش اصحابؓ، تواڈے وضو دا پانڑی لے کے آپڑے منہ تے ملنے لگے، آپؐ نے سانوں حضورؐ دے نقش قدم تے چلڑیں دی توفیق عطاء فرماوے کیوں کہ جتنا قدم قیمتی ہوندا وے اُتنا ای نقش قیمتی تے میرا اے دعویٰ وے کہ آپؐ دے قدم مبارک سی ودھ کے کسی مخلوق دا قدم قیمتی نئیں تے اللہ تعالیٰ ساڈے دلاں اچ آقائے نامدار دی سچی محبت پیدا کرے کیوں کہ اجکل اجئے لوک بی ہے ؤن جیہڑے محبت دا دعویٰ تے کردین بَرے اُناں دے دلاں اچ محبت ہے نئیں کیوں کہ اگر اُناں دے قول وفعل نوں دیکھا دے تے کوئی فعل ایہا نئیں جس نال اطاعت رسول یا اتباع رسول نظر آندی ہووے حضرت علامہ اقبال نے کُجھ فرمایا وے کہ

اقبال بڑا پدیٹک ہے من باتوں میں موہ لیتا ہے
گفتار کا یہ غازی تو بنا، کردار کا غازی بن نہ سکا

بہترین انسان عمل نال پچھانڑاں جاندا وے کیوں کہ اچھی گلاں تے وڈے لوک بی کردین، اللہ تعالیٰ سانوں اجئی محبت سی بچاوے۔

(آمین)

پچھا تواڈے اس عمل دا محرک کے وے، تے صحابہ کرامؓ نے عرض کیتی کے اللہ تے اُس دے رسول دی محبت۔

اِس دے باوجود بی اوہ لوک جیہڑے آپؐ نال بُغض تے عناد رکھ دے ؤن تے لوکاں دے دلاں سی آقائے نامدار دی محبت مٹانڑیں دی کوششاں اچ مگن اُن اُناں دے بارے اچ اللہ تعالیٰ ارشاد فرمادا وے کہ

اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ

بے شک تواڈا دشمن وی بے نسل تے بے نام ونشان ہو سی۔

اللہ تعالیٰ

ہندکو بِک معتبر زبان

گندھارا ہندکو بورڈ پشور گزشتہ تیس سالاں سی ہندکو زبان و ادب دی خدمت پیا کردے تے اِس بورڈ دے تحت ہندکو زبان دی ترویج وترقی وسے مختلف شعبہ آں اچ تاریخی کارنامے سرانجام دِتے گئین ، جس دی بِک مثال ایہہ وے کہ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکریٹری محمد ضیاء الدین ہونڑاں دی انتہائی کوششاں سے خط وکتابت دے نال اکادمی ادبیات پاکستان دے سالانہ ادبی کتب مقابلہ اچ ہندکو زبان نوں بی شامل کیتا گیا وے ، تے گزشتہ ۸سالاں سی اکادمی ادبیات دے تحت ہونڑے والے ادبی کتب مقابلے آں اچ ہر سال ہندکو زبان اچ بی نظم تے نثر اچ چھپڑیں والیاں کتاباں دے شعراء وادباء نوں ایوارڈز تے سرٹیفکیٹ دے نال نال دو، دو لکھ روپے دا نقد انعام بی دِتا جاندا وے۔ اِس سلسلے دے آغاز اچ اگر چہ ایہہ انعام ہندکو زبان اچ لکھی گئی صرف بِک کتاب نوں دِتا جاندا ایا ربے بعد اچ افتخار عارف تے اکادمی ادبیات دے دیگر اکابرین نال مل کے بورڈ دے جنرل سیکریٹری محمد ضیاء الدین ہونڑاں نے ہندکو زبان وادب دی تاریخ تے اہمیت نوں جدو اُناں دے سامنڑے پیش کر کے اُناں نوں اِس گہل تے آمادہ کروایا کہ جس طراں دوسری زباناں اچ بی دو، دو انعام دِتے جاندین تا ہندکو اچ بی دو انعام ہونڑے چائیدین، اُس سی بعد ہندکو زبان وسے بی دو ایوارڈ مختص کیتے گئے تے ہونڑ ہر سال ہندکو زبان اچ بی نظم تے نثر دیاں کتاباں نوں ایوارڈ دِتے جاندین ،تواڈے سی گزارش اِے کہ ٹسی اکادمی دے تحت ہونڑے والے ادبی مقابلے برائے سال 2024ء وسے ہندکو شاعری یا ہندکو نثر دا مسودہ، ہارڈ یا سافٹ فارم دے وِچ گندھارا ہندکو اکیڈمی اچ جمع کرواؤ تا کہ اِس سال یعنی 2024ء دے ادبی کتب مقابلے اچ تواڈی کتاب بی شامل کیتی جاسکے۔

ہندکو اکیڈمی

اِس وخت پوری دُنیا اچ ہزاراں دی تعداد اچ مختلف زباناں بولی جاندیاں اِی طراں پاکستان آچ درجناں زباناں بولی جاندیاں ، تے زبان دی اہمیت نوں سامنڑے رکھدے ہوئے تقریباً ہر ملک اچ ہی زباناں دی ترویج وترقی دے ادارے تے اکیڈمیاں بنڑائیاں جاندیاں، تے جہراں ہر ریاست اچ شہریاں دی جان مال تے وسائل دی حفاظت دی ذمہ داری حکومت بی ہوندی اے اِسی طراں زباناں دی ترویج وترقی دے اناں دا تحفظ بی حکومت دی ذمہ داریاں شامل اِے، اِس وسے کوئی بی حکومت کسی بی زبان دی ترقی، تحقیق تے ترویج وسے اکیڈمی بنڑاندی اے۔ یعنی پاکستان اچ چونکہ مختلف زباناں بولی جاندیاں نے کئی زباناں دِیاں ایڈیشناں بنڑائیاں جاچکیاں، اِسی طراں جتھے پاکستان اچ درجناں زباناں بولی جاندیاں آتھے ہی ہندکو زبان بی پاکستان آچ بولی جانڑیں ولی بِک وڈی تے قدیمی زبان اے۔ جس نوں کروڑاں لوک بولدین، تے ہندکو زبان تاریخی طور تے اِتی پُرانی زبان اِے کہ اِس دے بولنے والے لے ہزاراں سال سی اِس خطے اچ آباڈ ان تے ایہہ دعویٰ صرف میں نی کرنا واں بلکہ اِس خطہ دی زمین چو دریافت ہوئے والے کتبہ چے کہیندین۔

اِس دے علاوہ اِس زبان جغرافیائی پھیلاؤ بی بہت زیادہ دے ویکھنے بِک تا ایہہ زبان ساڈے پختونخواتے پنجاب چونکہ اِس دی ہندکو دے نام نال بولی جاندی اے۔ برے پختونخوا دے وِچ ہندکو زبان چونکہ زیادہ بولی جاندی اے تے پشتو زبان بی بولی جاندی اے، لیکن جدو پشور یونیورسٹی تے ہندکو زبان بی بولی جاندی اے۔ بڑیاں بنڑی تے پشور یونیورسٹی دے قیام دے نال ای پشتو اکیڈمی بنڑگئی اِتی لیکن ہندکو اکیڈمی نہ بنڑائی جاسکی۔ کیوں نی بنڑی اِس دی وجوہات دا پتہ نہیں تھیندا، حالانکہ ہندکو اکیڈمی بی بنڑنی چائیدی ائی کہ اِس زبان دے بولنے والے اِتھے اُس وخت بی آباڈ اے تے ہونڑ بی آباڈ ان تے ایہہ زبان بولنے والے لوک اِس صوبے دے شہراں تے گراواں اچ رہندین مختلف علاقیاں اِتھے آباڈ ان برے اِس دے باوجود اِس زبان دی اکیڈمی نہ بنڑسکی ، حالانکہ مختلف مواقع آں تے مطالبے بی کیتے گئین کہ ہندکو زبان دی اکیڈمی بنڑائی جاوے اِس تے تحقیق دا کم کیتا جاوے، اِس دی کتاباں چھاپیاں جاؤن، رسالے چھاپے جاؤن برے اِس دے باوجود ایہہ اکیڈمی قائم نہ ہوسکی ، حالانکہ ہندکو زبان دی ترویج وترقی دے سمے کردے رہین تے ظاہر اِے اُناں نوں پتہ دیے کہ کسی زبان دے وِچ دو طراں دے کم ہوندین ہِک تحقیق دا کم تے دوسرا تخلیق دا کم ہوندے تے تحقیق تے تخلیق دا کم نال نال چلدے۔ چونکہ تحقیق دا کم اداریاں دا کم ہوندے ، اکیڈمیاں دا کم ہوندے تے ایہہ کم اگر نہ کیتا جاوے تے دوسرے لوکاں طور تے تحقیق کر بی لوے، آپڑا وخت کزار بی لیوے لیکن جد تک اُس دی تحقیق شائع نہ ہووے، لوکاں تک نہ پہنچے تے اُس دی تحقیق ضائع ہو جاندی اے۔ تے اِس دے بالکس شاعری ہوگئی ، ناول ہوگیا، افسانہ ہوگیا وا لوک جناں نوں اللہ تعالیٰ نے لکھنڑس دا ہنر دتا ہوندے وا لوکھ کسی دے تعاون نال اِوا کتاباں چھپ دِیان، لہٰذا ہندکو زبان اچ وقافو قا ایہہ گم ہوندے ریاوے اکیڈمی دے نہ ہونڑیں دے باوجود بی لیکن تھوتک کیتا جاوے، بڑیاں تھوڑیاں، مجود وکتاباں چھپیاں، رسالے چھپے تحقیقاں منظر عام تے آئیاں لیکن اِس دے نال ای ہندکو اکیڈمی دا مطالبہ اُس دی خواہش لوکاں دے دلاں اچ موجود ائی پر اے وہ پوری نہ ہوسکی۔ غیر گندھارا ہندکو بورڈ نے اچ تی اِس سال پہلے آپڑے طور تے غیر سرکاری ہندکو اکیڈمی بنڑائی تے کم شروع کیتا ایہہ کم جدو شروع ہویا تے ہونڑے ہوندے ہوندے وخت آگیا کہ گندھارا ہندکو بورڈ دے پلیٹ فارم تے اتنے تعداد اچ لوک اکٹھے ہوئے کہ وخت اِس بورڈ نے محسوس کیتا کہ ہونڑ حکومت سی ہندکو اکیڈمی دا قیام عمل اچ لیاڑے وسے کوششاں ہونڑیاں چائیدیان، تے 2015ء اچ ہندکو اکیڈمی بنڑ گئی، تے ایسے منفرد انداز اچ بنڑی یعنی پبلک پرائیویٹ پارٹنرشپ دے تحت اکیڈمی بنڑی تے پختونخوا دی حکومت نے اِس نوں فنڈ دیڑیں دا ذمہ پکا کتا اِس دے انتظام تے انصرام وسے گندھارا ہندکو بورڈ نوں اِس دی ذمہ داری دِتی گئی۔ تقریباً دس سال ہوگئین ایہہ اکیڈمی بھرپور طریقے نال بی چل پئی دی اے، اِس اچ سینکڑیاں دی تعداد اچ کتاباں تے رسالاں بی چھپے ؤن، تحقیق بی ہوئی اے، کانفرنساں بی ہویاں، میٹنگز بی ہویاں، لوکاں دی مدد تے پذیرائی بی کیتی گئی اے تے ہندکو دی ترویج وترقی وسے کم کیتا گیا وے، تے الحمدللہ ایہہ کم مسلسل ہوندے ریا، لیکن ایہہ آپڑی جگہ تے پک الیہ وے کہ ہونڑا سی 2024 اچ میتھے آں تے 2023ء اچ اِس اکیڈمی دے فنڈز ختم ہوگئے ائے تے حکومت نے اِس اکیڈمی نوں فنڈ نی دتے جس دے بعد ساڈے کول پک رستہ تے ایہہ ایا کہ اِسی ایہہ اکیڈمی بند کردیندے کیوں کہ ساڈے کول فنڈز نئی ائے لیکن میں شاباش پیش کرناواں آپڑے ہندکو والاں نوں، پنڑیاں نوں تے آناں پنڑیاں نوں کہ جناں نے اللہ دے فضل نال اِس اکیڈمی دے معاملات نوں جاری رکھڑیں دا کم آپڑے ذمے لتا کہ اِس اکیڈمی نوں آپڑے وسائل دے نال چلا سی ایں۔ پک سال سی زیادہ ہوگیا وے کہ اکیڈمی اللہ دی مدد نال تے ہندکو والاں دے تعاون دے نال پئی چل دی اے۔ لیکن ضرورت اِس امر دی اے کہ جہراں صوبے اچ پختو اکیڈمی وسے مخصوص فنڈز دستیاب اُن اُسراں ہندکو اکیڈمی وسے بی فنڈز دسیا کیتے جاؤن۔ تے اگر ایہہ فنڈز نہ دتے گئے تے اسی سمجھ سی ایں کہ ایہہ پڑی زیادتی داعمل ہوسی تے اللہ تعالیٰ نے بی فرماوے کہ تسی انصاف کروتے دوسریاں نوں بی اُسی نظر نال ویکھو جہراں ٹسی آپڑی اکیڈمی دے ویکھدیو۔ تے اللہ تعالیٰ بی زیادتی نوں پسند نی کرنا۔ ایہہ فنڈز دتے جاسن تہ ہندکو زبان ترقی کرسی، ہندکو ادب ترقی کرسی، ہندکو تخلیقات ترقی کرسن، تے ترقی دے اِس سفر نوں نوں جاری رکھڑاں چائیدے، تے اسی اُمید کرنے آں کہ ساڈی صوبائی حکومت جیہڑا اِس فنڈز نوں روکا گیا وے اِس دا اجراء کرسی کیوں کہ ایہہ پبلک پرائیویٹ پارٹنرشپ اے گندھارا ہندکو بورڈ دے ذمے جیہڑا کم حوالے کیتا گیاوے اوہ اُس نوں چلا سی تے اوہ کم چلا دِتی پی اے اگر چہ فنڈز ختم بھی ہوگئین، اِسی ہونڑ توقع کرنے آں کہ خیبر پختونخوا دی جیہڑی حکومت اے اِس اکیڈمی نوں فنڈز مہیا کرسی تا کہ گندھارا ہندکو اکیڈمی بے جیہڑا کم آپڑے ذمے لتا ہوا وے اُس نوں مزید آگے وِدھاوے تے ہندکو اکیڈمی پاکستان دی دوسری اکیڈمیاں دے نال نال شانہ بشانہ چلے تے پاکستان دی ساریاں علاقائی زباناں وسے اُناں دی ترقی دا راہ ہموار کرنا چائیدے۔

سُخن سمندر

محمد ضیاءالدین

mziapishori@gmail.com

جشنِ عید میلاد النبیؐ دے تقاضے

نال محسوس ہوندا وے کہ زبان نال اُناں نے کلمہ تے پڑھ لتا وے بڑے اِس نوں آپڑی زندگیاں اچ شامل نی کیتا زبان نال لاالہٰ الا کیتیں نوں اِس وخت تکل گش حاصل نی ہوندا جد تکل دل وتگاہ مسلمان نہ ہوؤن، رمضان المبارک دا مہینہ ہر سال ساڈے تے آندا وے، اِس مہینے اچ لوک نیکیاں دی طرف دوڑ دین سمیاں نوں آبا دی کر دین، اللہ دے رستے اچ صدقات وخیرات بی کیتا جاندا وے، بحریاں تے اظہاریاں اچ غریباں وسے کھانڑیں دا اہتمام بی کیتا جاندا وے۔ نیکیاں دی طرف رُجحان بی ودھ جاندا وے بڑے قتل وغارت گری رمضان اُچ بی نی رُک دی۔ تیرمتاں دے نال بدسلوکی بی جاری رہندی اے، بھاگے تے چوریاں بی ہوندی رہندیاں ؤن، ڈکنداراں بھگاں نوں پہلے سی زیادہ لُٹنے دی طرف متوجہ ہو جاندین، ذخیرہ اندوزی ودھ جاندی اے، اظہاری وخت اشیائے خوردنی دی قیمتاں مصنوعی طور تے کئی گنا ودھا دتی جاندیاں، اِج دے دن حضور اکرمؐ دی ولادت باسعادت دا دن منانڈے ہوئے سانوں اِس گل تے غور ضرور کرنا چائیدے کہ کیہہ سانے آپڑے ملک نوں اِس معاشرے دا نمونہ بنڑاں دتا وے، جیہڑا اسلام دا مطلوب وا مقصود اے اگر اس دا جواب نفی اچ اے تے اسی قیامت دے دن کس منہ نال شافع محشر دا سامنڑاں کر سیاں؟ محبت دے خالی خولی دعوے دربار رسالتؐ آچ بازیاب نی ہوسکدے۔ علامہ اقبالؒ دے ارشاد تے غور فرماؤ۔

چو میگویم مسلمانم بلرزم
کہ دانم مشکلات لا الٰہ را

سچی گہل

ضیاءالحق سرحدی

zia_sarhadi@yahoo.com

پیغام قرآن حکیم نے دوسری آپڑی سنت، جد تکل میری اُمت دے لوک اناں تعلیمات تے عمل کردے رہسن، گمراہ نہ ہوسن، بڑے مسلماناں دی بدقسمتی اے کہ حضور اکرمؐ دی چھوڑی ہوئی ابدی ہدایت کتھی تعلیمات ہر لحاظ نال محفوظ ہا مامون ہونڑیں دے باوجود ساڈے معاشرے تے ساڈی زندگیاں اچ اِس طراں رچ وِس نی سکیاں، جس طراں اناں دا حق ایا۔ اِج سانے آپڑے ملک دے اندر جس طراں دی معاشرتی برائیاں ویکھدین، پتھر ماں پتھوں قتل کردا پیاوے تے بیوآک ای وخت آج آپڑے سارے بچیاں نوں موت دی نیندر سُواڑیں سی دی ڈردا۔ کئی گلاں تے اولادوں ماردتا ماندا وے۔ کدھرے پیو گول روٹی نہ رکھڑیں تے تھی نوں جان سی مار دیندا وے کدھرے پیئر اکھاٹوں پکڑیں اچ دیر کرنے تے جوان

سچی گہل

ضیاءالحق سرحدی

zia_sarhadi@yahoo.com

ہینڈ بنڑ دی زندگی ختم کر دیندا وے، جائیدا دی لڑائی آج حقیقی معنیں ہیر اواں نوں آپڑے حق تے محروم کیتا جاندا پیا وے، غور کرو اسلام سی پہلے جالیت دے ڈناں دی کیہڑی اجی برائی اے جیہڑی ساڈے مسلماناں دے معاشریاں اچ موجود نئیں ، جیہڑے اللہ تے ایمان لیاندے تے حضور اکرمؐ دی محبت دا دم بھردین، اِج دے دن جدوا سی عید میلاد النبیؐ دا جشن منانے پئے آں سانوں اِس گل تے غور کرنے دی ضرورت اے کہ مسلمان اسلامی تعلیمات نوں کیوں نی اپناندے ہوئے اُن

پشور: وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈا پور صحت کارڈ پلس سی متعلق اجلاس دی صدارت کر دے پئین

نشتر ہال سی حاصل آمدن فنکاراں دی فلاح و بہبود تے خرچ کرسئیاں، زاہد چن زیب

117 ملین روپے دی لاگت نال سجاوٹ، آرائش تے مرمت دے بعد نشتر ہال نوں دوبارہ ثقافتی سرگرمیاں وسے کھولا جاندا پیا وے

حاصل آمدن چوسو فیصد 60 سی زیادہ عمر والے فنکاراں دے علاج ومعالجے تے خرچ کرنے دا اعلان کرناواں، تقریب سی خطاب

پشور (ہندکووان نیوز) وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا دے مشیر برائے سیاحت، ثقافت، آثار قدیمہ و عجائب گھار خیبر پختونخوا زاہد چن زیب نے کہیا وے کہ خیبر پختونخوا سیاحت دے حوالے نال بہترین صوبہ وے۔ عالمی بنک دے تعاون نال 11 ملین روپے دی لاگت نال نشتر ہال دی تعمیر نو تے سجاوٹ تے آرائش مخصوصہ دی تکمیل دے بعد صوبے دے سب سی وڈے ثقافتی حب کلچرل کمپلیکس دا افتتاح کردتا وے۔ جتھے اک واروت ثقافتی سرگرمیاں دا آغاز کرنے دے نیڑے آں۔ اناں خیالات دا اظہار اُناں نے نشتر ہال پشور اُچ خیبر پختونخوا کلچر اینڈ ٹورازم اتھارٹی دے زیر اہتمام عالمی یوم سیاحت دے حوالے نال منعقدہ ٹورازم ایکی لینس ایوارڈ دی تقریب اُچ کیتا۔ تقریب بعد صوبے دے سب سی وڈے ثقافتی حب کلچرل کمپلیکس دا افتتاح کردتا وے۔ جتھے اک واروت ثقافتی سرگرمیاں دا آغاز کرنے دے نیڑے آں۔ اناں خیالات دا اظہار اُناں نے نشتر ہال پشور اُچ خیبر پختونخوا کلچر اینڈ ٹورازم اتھارٹی دے زیر اہتمام عالمی یوم سیاحت دے حوالے نال منعقدہ ٹورازم ایکی لینس ایوارڈ دی تقریب اُچ کیتا۔ تقریب دے مہمان خصوصی وزیر اعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈا پور شامل تھے۔ اس موقعے تے اناں دے نال صوبائی وزیر برائے اعلیٰ تعلیم بینا خان، صوبائی وزیر خوراک ظاہر شاہ طورو، مشیر برائے تعیرات و مواصلات سہیل آفریدی، کمشنر پشاور ریاض خان محسود، سیکرٹری سیاحت وثقافت ڈاکٹر محمد بختیار خان تے دیگر موجود ہوئے۔

صدرِ مملکت نال گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی دی ملاقات

گورنر نے دہشتگردی واقعات تے امن وامان دی دن بہ دن وگڑدی ہوئی صورتحال دے بارے اچ دتا پتا

اسلام آباد (ویب ڈیسک) صدر مملکت آصف علی زرداری نال گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی نے ایوان صدر اسلام آباد اُچ ملاقات کیتی۔ ملاقات اُچ صوبہ خیبر پختونخوا دے مجموعی معاملات سمیت صوبے نوں درپیش مسائل ومشکلات تے تبادلہ خیال کیتا گیا۔ ملاقات اُچ صوبے اچ امن وامان، معاشی استحکام تے صوبے دی عوام دی فلاح و بہبود دے بارے اچ اُمور صوبہ دی عوام دی فلاح و بہبود دے بارے اچ اُمور دے اہم مسائل تے ترقیاتی منصوبیاں تے تبادلہ خیال کیتا گیا۔ صدر مملکت نے